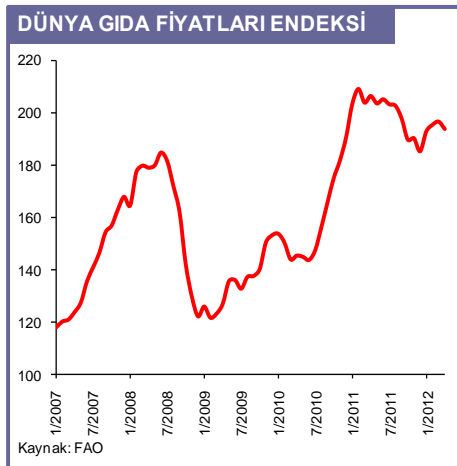
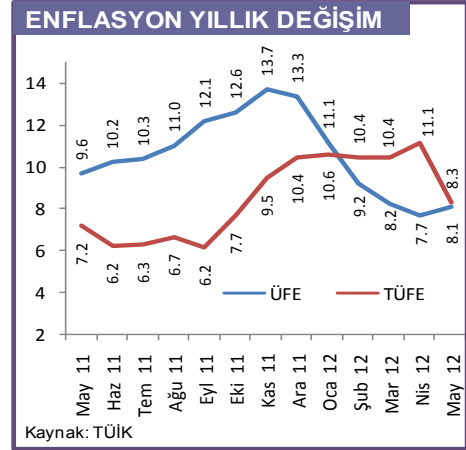

EKONOMİ BÜLTENİ 112

04 Haziran 2012

TÜFE, Dünya Gıda Fiyatlarındaki Gerilemenin Gecikmeli Etkileriyle Sert Düştü. Küresel Yavaşlama Deflasyonu Tetikleyebilir.

TÜİK'in son açıkladığı enflasyon verilerine göre, Mayıs ayında TÜFE, bir önceki aya göre %0.21 azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %8.28 arttı. 12 aylık ortalama fiyat artışı ise %8.68 düzeyinde gerçekleşti. Aynı dönemde ÜFE, bir önceki aya göre %0.53, bir önceki yılın aynı ayına göre %8.06, 12 aylık ortalamalara göre ise %10.57 artış göstermiştir. Yeni sezona bağlı olarak %8 yükselen giyim ve ayakkabı fiyatlarına karşın, gıda ve ulaştırma fiyatlarında önemli düşüş tüketici fiyatlarının gerilemesini sağlamıştır. TÜFE'de %26 ile en yüksek ağırlığa sahip olan gıda fiyatları, dünya gıda fiyatlarındaki gerilemenin gecikmeli etkilerinin devam etmesiyle Mayıs ayında %2.4 ile sert bir düşüş yaşamıştır. TÜFE'de %16.7'lik payla ikinci önemli kalem olan ulaştırma fiyatlarındaki aylık gerileme ise %1.36 düzeyinde gerçekleşmiştir. Üretici fiyatlarındaki gelişmeleri incelediğimizde; ÜFE'de %17'ser ağırlığa sahip olan tarım sektörü ile gıda ürünleri ve içecek imalatı sektörü fiyatları, aylık bazda sırasıyla %3.65 ve %0.98 oranında artmıştır. ÜFE'deki bu artışın, küresel gıda fiyatlarındaki geçici yükselişlerden kaynaklanması sebebiyle, trend kazanmasını beklememekteyiz. Nitekim Dünya gıda fiyatları endeksi, Mart ayında gözlenen artışın ardından Nisan ayında tekrar düşüşe geçmiştir. Gıda fiyatlarındaki bu düşüş trendinin yanı sıra, küresel yavaşlamanın petrol başta olmak üzere diğer emtia fiyatları üzerinde yarattığı baskı ve MB'nin sıkı politikaları, enflasyonu dizginleyerek hedeflere yaklaştırabilecektir. (OVP'de 2012 yılı enflasyon hedefi %5.2 olup, MB yıl sonu enflasyonunun %6.5 düzeyinde gerçekleşebileceğini belirtmiştir.)

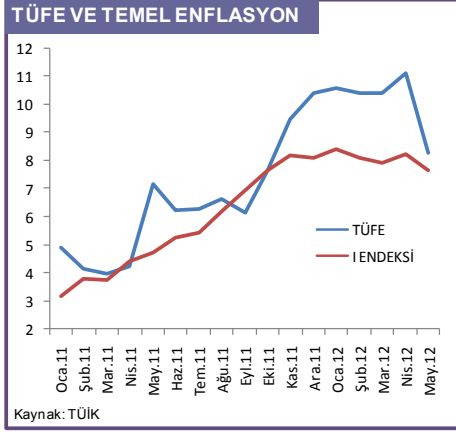
Dünya gıda fiyatları, kısa bir toparlanmanın ardından tekrar düşüşe geçti.

Dünya Gıda Fiyatları Endeksi, 2012 Nisan ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %6.3 gerilemiştir. Gıda fiyatları endeksindeki gerilemenin devam edip etmemesi, küresel ve ulusal boyuttaki enflasyon eğiliminin en önemli belirleyicisi olmaya devam edecektir. Diğer yandan, petrol fiyatlarındaki gerileme, küresel tarım fiyatlarındaki düşüşe katkı sağlayacak etmenler arasındadır.

Londra Brent petrolü son sekiz ayın en düşüğünde.

Küresel ekonomik yavaşlamanın Avrupa'nın ardından Çin ve ABD'de de talebi düşürmesi, petrol fiyatlarında son 1.5 yıllık yükseliş eğilimini sona erdiren boyutta bir gerilemeye yol açtı.

Petrol fiyatlarındaki gerilemenin, küresel talep düşüşünün devam etmesiyle birlikte diğer emtialara da yansımaları beklenebilir. Buna bağlı olarak küresel ölçekte deflasyonist etkiler gözlenebilecektir. Türkiye'de ise küresel yavaşlamanın yanında MB'nin cari açık ve enflasyona karşı aldığı sıkı politikalarının dengeleyici etkisi, enflasyonda hedeflenen aralığa doğru bir düzeltme sağlayabilecektir. Ancak, bu dengelenme bir yandan enflasyonist baskıyı azaltırken, diğer yandan, bütçe gelirlerini zora sokacağından bu süreçte MB'nin adımları daha da önem kazanmaktadır.

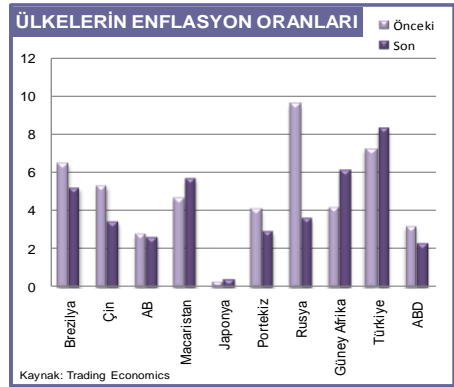

Gıda fiyatlarındaki gerilemeyle TÜFE ve “Temel Enflasyon” farkı azaldı.

TÜFE ile MB'nin para politikası kararlarında sıkça başvurduğu temel enflasyon göstergelerinden I Endeksi* arasındaki fark, Ekim 2011'de alınan parasal sıkılaştırma politikaları ve döviz müdahaleleri sonrasında 0'dan yaklaşık 3 puana kadar açılmıştır. Son altı ayda ortalama artış hızı çekirdek enflasyonda %8, TÜFE 'de ise %10.5 düzeyinde oluşmuştur. Sıkı para politikalarının da katkısıyla dengelenen iç-dış talep ve gıda fiyatlarındaki gerileme TÜFE ve çekirdek enflasyon farkını aşağı çekti. Önümüzdeki dönemde çekirdek enflasyondaki hafif aşağı eğimin devam etmesini beklemekteyiz.

Türkiye, seçilmiş ülkeler arasında enflasyon artışında ikinci sırada.

Seçilmiş ülkelerin son açıklanan enflasyon verileri dikkate alınarak, bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek enflasyon artışı 1.90 puan ile Güney Afrika gerçekleşti. Bunu 1.11 puan ile Türkiye izledi. Yıllık bazda enflasyonu en hızlı düşen ülkelerin başında 6 puan ile Rusya ve 1.90 puan ile Çin gelmektedir. AB Bölgesindeki enflasyon düşüşü ise 0.20 puan düzeyinde gerçekleşmiştir. Seçilmiş ülkeler arasında; AB, ABD ve BRIC ülkelerinde gözlenen enflasyon düşüşü ekonomik yavaşlamanın etkilerini de ortaya koymaktadır.

Mayıs ayında yeni sezon sebebiyle artan giyim ve ayakkabı talebine karşın, Dünya gıda fiyatlarındaki düşüşün gecikmeli etkileri ve gerileyen ulaştırma fiyatları, tüketici fiyat artışlarını dizginledi. Üretici fiyatlarındaki artışta ise tarım ve gıda fiyatlarındaki geçici yükselişler etkili oldu. **OKFRAM olarak**, önümüzdeki aylarda, dünya gıda fiyatları endeksindeki gerilemenin devam etmesi, küresel yavaşlamanın petrol fiyatları başta olmak üzere girdi fiyatlarını aşağı çekmeye başlaması ve MB'nin sıkı para politikalarını sürdüreceği olmasına bağlı olarak, enflasyonist baskıların azalmasını beklemekteyiz.

* TÜFE I: Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içecekler, tütün ürünleri ve altın hariç.